

วารสาร เสมาเพชรดอกแก้ว ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๗

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๑
SKW1 Creative Area
“เขตพื้นที่แห่งแรงบันดาลใจ”
สร้างคนดี มีความสุข

บทบรรณาธิการ

วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ฉบับนี้เป็นวารสารฉบับที่ 3 ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ได้มีโอกาสเผยแพร่บทความวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นแกนหลักในการดำเนินการจัดทำ "วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว : SKW1 Dok Kao Journal" โดยกำหนดจัดพิมพ์จำนวน 12 ฉบับต่อปี

สำหรับบทความวิจัยและบทความวิชาการที่เผยแพร่ในวารสารเป็นบทความด้านการศึกษาไม่เคยตีพิมพ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารใดๆ บทความ ข้อมูล เนื้อหา รูปภาพ ฯลฯ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารเสมาเพชรดอกแก้ว หากบุคคลหรือหน่วยงานใดต้องการนำทั้งหมดหรือส่วนหนึ่ง ส่วนใดไปเผยแพร่ต่อหรือเพื่อการกระทำการใด ๆ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ก่อน

วารสารฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจจากหลายฝ่าย ตั้งแต่คณะที่ปรึกษา คณะทำงานกองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกที่สละเวลาร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในทางวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจในการมุ่งมั่นพัฒนาเผยแพร่งานวิชาการให้ก้าวหน้าต่อไป รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ที่หลากหลาย อันจะนำพาให้ผู้อ่านสามารถนำไปสร้างสรรค์และพัฒนาตนเอง สังคมและการศึกษาได้อย่างยั่งยืนสืบไป

กองบรรณาธิการ

คำนำ

วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว ดำเนินการโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 เพื่อเป็นเวทีสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาได้เผยแพร่บทความและเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิดทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านวิชาการโดยทั่วไปซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบออนไลน์ (Online) ซึ่งการจัดทำวารสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ใช้กระบวนการในการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ซึ่งเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของบุคลากรในคณะและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านการวิจัย ด้านเทคโนโลยี ด้านวิชาการ ด้านภาษาและด้านอื่น ๆ มาหลอมรวมเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการเพื่อเผยแพร่เป็นวิธีการปฏิบัติงานแก่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาครู ศึกษานิเทศก์บุคลากรทางการศึกษาและบุคคลทั่วไปได้นำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลดีแก่องค์กรต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารเสมาเพชรดอกแก้วฉบับนี้จะเป็นช่องทางหนึ่งให้ผู้สนใจใฝ่รู้ได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการและเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามสมควร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

มีนาคม 2567

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การวินิจฉัยผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ	1
นวัตกรรมการบริหารจัดการที่ดี : การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเป็นเลิศ	2
การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน	8
การประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน	13
การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21	18
ที่ปรึกษา	26
กองบรรณาธิการ	27

การวินิจฉัยผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ

โสภิต วนิชย์ถนอม

นิติกร สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว

การศึกษาภาคบังคับของบุคคลแต่ละคนจะขึ้นอยู่กับช่วงวัยและอายุของบุคคลนั้น ว่าต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายฉบับใด เมื่อพ้นช่วงวัยอายุตามกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว แม้มีการแก้ไขกฎหมายใหม่ ก็มิได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติตาม

ข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ก เกิดวันที่ 9 พฤศจิกายน 2511 เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปี พ.ศ. 2419 ต่อมา พ.ศ.2523 มีการแก้ไขกฎหมายการศึกษาภาคบังคับเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นาย ก มีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้าในปี พ.ศ.2526 กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงออกจากโรงเรียน ถือว่าสำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือไม่ เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2478 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2505 กำหนดการศึกษาภาคบังคับคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (หรืออายุย่างเข้าปีที่สิบห้า) พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ.2523 กำหนดการศึกษาภาคบังคับคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (หรืออายุย่างเข้าปีที่สิบห้า) และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 กำหนดการศึกษาภาคบังคับคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หรืออายุย่างเข้าปีที่สิบหก) ดังนั้น การศึกษาภาคบังคับของบุคคลแต่ละคนจะขึ้นอยู่กับช่วงวัยและอายุของบุคคลนั้นว่าต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ตามกฎหมายฉบับใด เมื่อพ้นช่วงวัยอายุตามกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว แม้มีการแก้ไขกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับให้สูงขึ้นไปอีกก็มิได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษาที่แก้ไขใหม่นั้นอีก ดังเช่นผู้ที่มีคุณวุฒิประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพ้นจากการศึกษาภาคบังคับในช่วงวัยของตนตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานั้นแล้ว ต่อมากฎหมายขยายคุณวุฒิเพิ่มขึ้นเป็นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้นั้นก็มิต้องเข้าเรียนเพิ่มเติมจนสำเร็จวุฒิดังกล่าว เมื่อนาย ก เกิดวันที่ 9 พฤศจิกายน 2511 เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปี พ.ศ.2419 ต้องจบการศึกษาภาคบังคับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า ต่อมามีการแก้ไขกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือมีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า แม้ว่าจะกำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แต่มีอายุย่างเข้าปีที่สิบห้าในปี พ.ศ.2526 ก็สามารถออกจากโรงเรียนได้เพราะเข้าเรียนจนครบอายุตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.2188/2559)

ดังจะเห็นได้ว่า การวินิจฉัยผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับต้องพิจารณา คือ สำเร็จการศึกษาตามวุฒิที่กฎหมายกำหนด หรือมีอายุครบตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดหากเข้าเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งก็ถือว่าสำเร็จการศึกษาภาคบังคับแล้ว

นวัตกรรมการบริหารจัดการที่ดี : การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเป็นเลิศ

ละออ จรรยา

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

นวัตกรรมที่ดี

ตามที่เราได้ศึกษาจากทฤษฎีและเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ จนเป็นที่เข้าใจกันแล้วว่า นวัตกรรม (Innovation) คือ สิ่งที่เกิดจากการใช้ความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ อย่างบูรณาการ เพื่อประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของผลิตภัณฑ์ แนวคิด และกระบวนการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้อีก ประกอบของนวัตกรรม ประกอบด้วย

1) ความใหม่ : ใหม่ในที่นี้คือ สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน เคยทำมาแล้วในอดีตแต่นำมารื้อฟื้นใหม่ หรือเป็นสิ่งใหม่ที่มีการพัฒนามาจากของเก่าที่มีอยู่เดิม

2) ใช้ความรู้หรือความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา : นวัตกรรมต้องเกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและพัฒนา ไม่ใช่เกิดจากการลอกเลียนแบบ หรือการทำซ้ำ

3) มีประโยชน์ : สามารถนำไปพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการดำเนินงานได้ ถ้าในทางธุรกิจต้องมีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจสร้างมูลค่าเพิ่ม

4) นวัตกรรมมีโอกาสในการพัฒนาต่อได้

นวัตกรรมจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น การนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงความรู้เดิมให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่ดี

Innovation = Creative + New + Value Creation (ความคิดสร้างสรรค์ + สิ่งใหม่ + มีคุณค่า)

นวัตกรรมทางการศึกษา

จากองค์ประกอบของนวัตกรรมข้างต้น ในมุมมองของผู้เขียนนวัตกรรมทางการศึกษาจึงประกอบด้วย

1) ความใหม่ : รูปแบบกระบวนการจัดการศึกษาที่ไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน หรือมีการประกาศใช้มาแล้วในยุคสมัยใหม่แต่นำมาปรับปรุงพัฒนาขึ้นใหม่เพื่อให้สอดคล้องสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2) ใช้ความรู้หรือความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา : นวัตกรรมทางการศึกษาย่อมต้องเกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและพัฒนา คือ เมื่อผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้มีส่วนร่วมโครงการพัฒนาการศึกษาต่างๆ ได้มีโอกาสปะทะสัมพันธ์และเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ นำมาสู่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือนักวิชาการอิสระที่มีความสนใจด้านการศึกษา เกิดการคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหาสร้างสรรค์และพัฒนาในรูปแบบขึ้นให้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไม่เป็นการลอกเลียนแบบ

3) มีประโยชน์ : สามารถนำไปพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนถึงขีดสุด

4) นวัตกรรมมีโอกาสในการพัฒนาต่อได้ : นวัตกรรมทางการศึกษามีโอกาสในการพัฒนาต่อเนื่อง ตามความต้องการของสถานการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอนและผู้บริหารจัดการศึกษา ซึ่ง **ปีงบประมาณ พ.ศ.2567**

นายอุทัย คำสีหา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรมุ่งสมรรถนะให้สอดคล้องกับท้องถิ่น เช่น “หลักสูตรสระแก้วศึกษา”, การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนรวมทั้งการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น การจัดการเรียนรู้ “ห้องเรียนบันดาลใจ”, การประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เช่น “การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัลและประยุกต์ใช้ AI เพื่อการประชาสัมพันธ์”, การจัดการเรียนการสอนและการยกระดับคุณภาพการบริการ รวมถึงการใช้จิตวิทยาการแนะแนวและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบ Coaching เช่น “ยกระดับศูนย์ความปลอดภัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1” การนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เช่น เพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของ ก.ต.ป.น. ในการบริหาร จัดการศึกษาทั้ง 4 งาน (งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารทั่วไป) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ตามหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เป็นต้น ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ใช้ศูนย์บูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษา (SKW1 Creative Center) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อย่างเป็นระบบ เพื่อ Superior-ความเหนือชั้น, Sustainable- ความยั่งยืน และ Efficiency- ประสิทธิภาพ

การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเป็นเลิศ

ด้วยการพัฒนานวัตกรรมเพื่อความเป็นเลิศเกี่ยวข้องกับมิติการเรียนรู้และการเติบโต (Learning and Growth) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีแนวทางการพัฒนาองค์กรสะท้อนจากมิติอุปสรรคด้านต่างๆ ได้แก่ เอาชนะอุปสรรคด้านเทคนิค (Technical Barriers) : ด้วย Digital Transformation แสวงหานวัตกรรมและเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงานทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และความทันสมัย เอาชนะอุปสรรคทางกระบวนการ (Process Barriers) : ด้วยกระบวนการปฏิบัติงานที่ปรับเปลี่ยนภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์อนาคตที่ควบคุมได้ยาก จัดระบบบริหารความเสี่ยง สร้างฉลากทัศน์และกลยุทธ์เชิงรุกเพื่อรับมืออย่างเหมาะสมและทรงประสิทธิภาพสอดคล้องกับบทบาทภารกิจและบริบทที่เกี่ยวข้อง และเอาชนะอุปสรรคทางวัฒนธรรม (Culture Barriers) บุคลากรมีความแตกต่างของช่วงอายุ วัย เจเนอเรชันส่งผลต่อการสื่อสาร

และความเข้าใจของทีมและการสร้างวัฒนธรรมองค์กร : ด้วย “SKW1 One Team” ผู้นำและทุกคนในองค์กรใช้ศิลปะในการบริหารคน เพื่อให้ทีม มีวัฒนธรรมที่ดี มีความยืดหยุ่น ปรับตัวเข้าหากันและกระตือรือร้น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง...มีพลังและศรัทธาร่วมกัน สร้างแรงบันดาลใจ มีความท้าทาย พัฒนางาน พัฒนาตน ช่วยให้ทำงานสำเร็จอย่างมีคุณภาพ “เขตพื้นที่การศึกษาแห่งแรงบันดาลใจ”

แนวทางการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จัดสรรงบประมาณ งบพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อจัดทำงาน/โครงการ/กิจกรรม นำสู่การแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งนี้ วิธีการแก้ไขปัญหา : ยึดกระบวนการวางแผนกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วม (Participation Strategy Planning Process) การวางแผนตามหลัก “SMART Planning” การสื่อสารกลยุทธ์ (Inform Strategy) เครื่องมือนวัตกรรม/เทคนิควิธี : INPUT “6 M” และ การบริหารองค์กรคุณภาพเชิงระบบ “หลักคิด 5 มิติ” เพื่อเป็นกลไก ในการบริหารการเปลี่ยนแปลง “_Change management” มุ่งมั่นปรับเปลี่ยนอย่างทันเหตุการณ์และหวังผลคุณภาพสูง “Disruption” เพื่อ Superior-ความเหนือชั้น, Sustainable- ความยั่งยืนและ Efficiency- ประสิทธิภาพ

***1 Superior-ความเหนือชั้น** “ใช้จุดแข็งพัฒนางานต่อเนื่องด้าน ITA” ด้วยมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน (ITA) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการบริหารยุทธศาสตร์ทั่วทั้งองค์กรและรักษาสสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน “Corporate strategy management system & SKW1 Work-life Balance” 2) ยกกระดับคุณภาพมาตรฐานสู่องค์กรสมรรถนะสูง ด้วยวิถีคุณภาพ วิถีแห่งอนาคต “SKW1 Excellent Organization & PLUS -SMART ” และ 3) ส่งเสริมการทำงานเชิงรุก ทั้งระบบเชื่อมโยงเขตพื้นที่การศึกษาแห่งแรงบันดาลใจ “SKW1 All Active Learning & Creative Area”

***2 Sustainable- ความยั่งยืน** บริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ “ใช้โอกาสลดจุดอ่อนด้านคุณภาพ” ใช้โอกาสจากโครงการตามนโยบายพัฒนาการศึกษาจังหวัดสระแก้ว ประกอบด้วย โครงการโรงเรียนคุณภาพ “สระแก้วโมเดล” ต้นแบบระดับประเทศ และโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสระแก้ว เป็นโอกาสในการเสริมสร้างความยั่งยืนของการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, แก้ปัญหาการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ, เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี, การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และ การดูแลส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ บูรณาการงานโครงการกิจกรรมขับเคลื่อนตามจุดเน้นการดำเนินงาน (Strategic Positioning) “3 ต้อง” ได้แก่

- 1) จุดเน้นอ่านเขียนคิดคำนวณต้องได้ (Best Thai & Arithmetic Literacy)
- 2) จุดเน้นภาษาอังกฤษต้องดี (Good English Communication)
- 3) จุดเน้น ICT ต้องเหนือชั้น (Superior in ICT)

และโครงการสำคัญ (Flagship Project) ได้แก่

- 1) ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2) พัฒนาทักษะอาชีพ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมการบริหารจัดการศูนย์บูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษา (SKW1 Creative Center) “สถานศึกษาที่มีแรงบันดาลใจ (3 U to Creative School Model)”, “เด็กปฐมวัยโดดเด่นเน้นพัฒนาการ” “สร้างสรรค์งานวิถีใหม่ วิถีอนาคต ตามทักษะแห่งศตวรรษ” และ “ส่งเสริมความถนัดเฉพาะทางและทักษะอาชีพ GENZ Model” เป็นต้น

***Efficiency-ประสิทธิภาพ “ศูนย์บูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษา (SKW1 Creative Center) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ”** บริหารจัดการแบบบูรณาการ

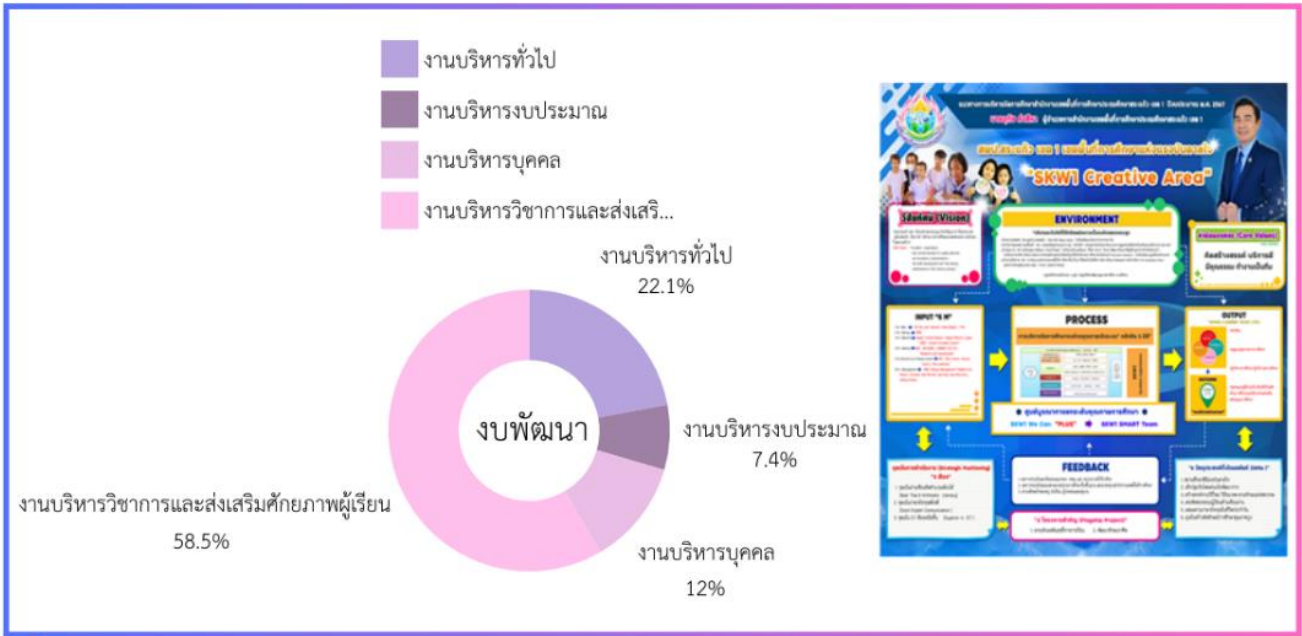
1) โครงการ โรงเรียนคุณภาพ “สระแก้วโมเดล”

2) โครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา Education Sandbox กำกับ ดูแล เร่งรัด นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษาแนะนำให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลาดำเนินการและมีคุณภาพ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมการบริหารจัดการศูนย์บูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษา (SKW1 Creative Center) ส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพ “สระแก้วโมเดล” ศูนย์นวัตกรรมการศึกษา, ส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา SK1 PA Support Team”, “SKW1 ยกระดับขยับสี” และ “Growth Model มุ่งมั่นสร้างอัตลักษณ์การศึกษาคุณภาพสูง” เป็นต้น

ตามแผนปฏิบัติการประจำปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ดำเนินการตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้วตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้จัดสรรงบประมาณ งบพัฒนา เพื่องานพัฒนาการศึกษาตามบริบท และการติดตามพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัด จำแนกสัดส่วนงบประมาณ เป็น 4 งานจาก ตามลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ งานบริหารวิชาการและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ร้อยละ 58.27 งานบริหารทั่วไป ร้อยละ 22.00 งานบริหารงานบุคคล ร้อยละ 12.33 และงานบริหารงบประมาณ ร้อยละ 7.40

แผนปฏิบัติการประจำปี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

เป้าหมายการพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัดสระแก้ว

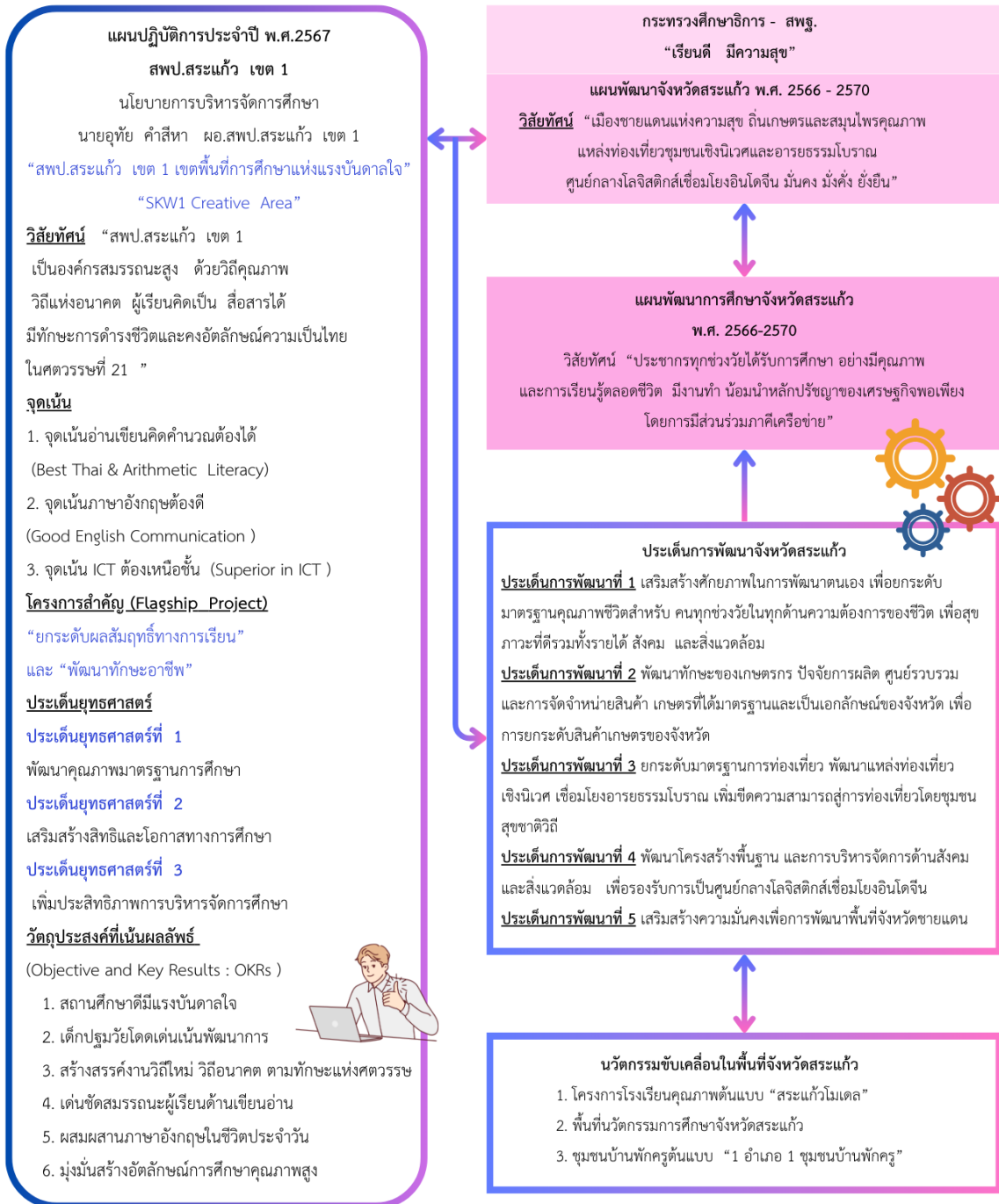
- * พัฒนาศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- * พัฒนาทักษะอาชีพอันเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด
- * สร้างเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย เชื่อมโยงอารยธรรมท้องถิ่นชุมชน
- * รู้รักโลก รักสิ่งแวดลอมและมีจิตสาธารณะ
- * อยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนในสังคมพหุวัฒนธรรม และร่วมสร้างความมั่นคงพื้นที่ชายแดน

ทักษะของเด็กและเยาวชนจังหวัดสระแก้ว

- * ทักษะวิชาการ (academic ability) : สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- * ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม และความต่างในวัฒนธรรม (Life & Social and Cross-Cultural Skills)
- * ทักษะอาชีพ (Career Skills)

สรุปสาระสำคัญ : ความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2567 สพป.สระแก้ว เขต 1 และแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2566 - 2570

การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน Cooperative Management to Improve School Based Learning Quality

ณัฐวดี มัชฌันติกะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินกอง

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพบนพื้นฐานข้อจำกัดที่แตกต่าง หลากหลายและขาดแคลนทรัพยากรบุคคลงบประมาณ เพื่อให้การบริหารจัดการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหัวใจหลักของโรงเรียนคืองาน 4 ด้าน งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารจะบริหารงานอย่างไรให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาพัฒนาอย่างยั่งยืน จึงถือเป็นบทบาทหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาที่ต้องใช้หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษานั้นได้ยึดหลักการกระจายอำนาจและการใช้ประชาชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการมุ่งเน้นให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเองและหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล เพื่อนำมาเป็นฐานในการบริหารให้โรงเรียนได้คุณภาพ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม/โรงเรียน/การบริหารสถานศึกษา

บทนำ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management : SBM) เป็นแนวคิดในการบริหารโรงเรียนที่ริเริ่มในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้รับอิทธิพลจากกระแสการบริหารแนวใหม่ในทางธุรกิจที่เน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการและผลักดันให้มีการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด ในทางการศึกษาได้มีกระแสการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เมื่อประเทศไทยมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 การดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาเริ่มเป็นรูปธรรมมากขึ้น เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ และการใช้ประชาชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สอดคล้องต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด แนวทางดังกล่าวเป็น หลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)

หลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเองและหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

หลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาโดยตรง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป หลักการมีส่วนร่วมได้กำหนดให้การบริหารสถานศึกษา ยึดหลักการให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยบริหารในรูปคณะบุคคล เรียกว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ตามมาตรา 40 มีตัวแทน 6 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่กำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำ และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น รายงานผลการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และมีอำนาจหน้าที่อื่น ที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางใน 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

เนื้อหา

การบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน ได้ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง คณะครูโรงเรียน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 5 ขั้นตอน และ 5 ร่วม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ร่วมคิด ศึกษาบริบท รับรู้สภาพปัญหาของโรงเรียน :

ขั้นตอนที่ 2 ร่วมวางแผน วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา :

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมปฏิบัติ พิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมไปสู่การปฏิบัติ :

ขั้นตอนที่ 4 ร่วมประเมินผล ประเมินผล โดยใช้กระบวนการ ตรวจสอบ ทบทวน :

ขั้นตอนที่ 5 ร่วมชื่นชม ขยายผลและเผยแพร่ผลงาน :

รูปแบบบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน

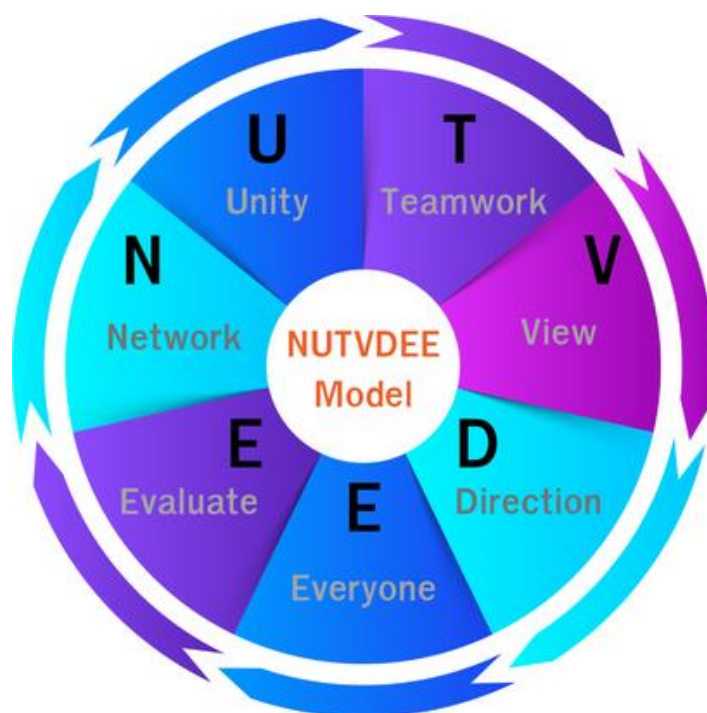

โรงเรียนจัดทำแนวทางการดำเนินงาน และนำไปใช้ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน และ เทคนิค 5 ร่วมตามรูปแบบการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน ได้ดำเนินการตามวิธีการและกระบวนการดังนี้

1) การร่วมคิด ได้แก่ ศึกษาบริบท เพื่อรับรู้สภาพปัญหาของโรงเรียน โดยการรับข้อมูล รับฟังข้อคิดเห็นจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการสอบถาม ให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาและความต้องการ

2) การร่วมวางแผน นำข้อมูลที่ได้รับจากทุกฝ่ายมาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่พบ ทั้งจากอดีต ปัจจุบัน และทิศทางในอนาคต เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหตามแนวคิดการบริหารแบบ NUTVDEE Model

N.network การสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการศึกษาตั้งทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

U.unity ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ของครูบุคลากรและชุมชนในการประสานสัมพันธ์ร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนางาน พัฒนางองค์กร

T.teamwork การทำงานเป็นทีม ของครูและบุคลากรทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามาร่วมทำงาน บริหาร จัดการพัฒนางานร่วมกัน

V.view= ทัศนคติ ความเห็น มีทัศนคติเชิงสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

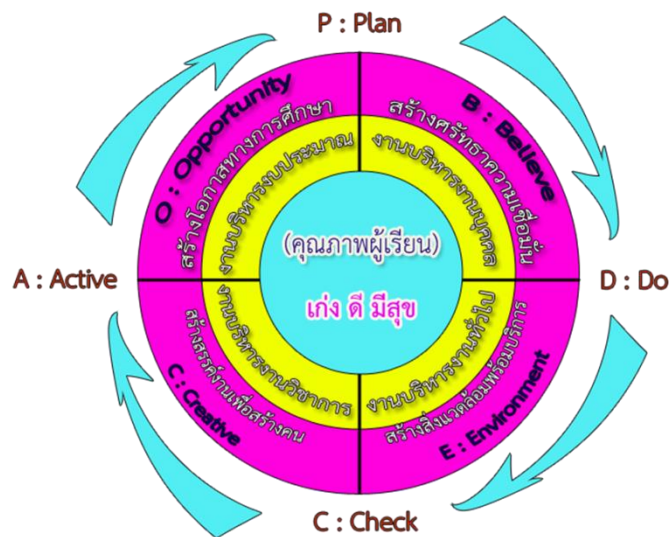
D.direction..ทิศทางในการทำงาน กำหนดทิศทางในการทำงานที่ชัดเจน วางเป้าหมายและดำเนินงานตามจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

E.everyone is involved...ทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมมือกันทุกภาคส่วน.

E.evaluate..การประเมินผลในการทำงาน

3. การร่วมปฏิบัติโดยพิจารณาทางเลือกในก (การแก้ปัญหาที่เหมาะสมไปสู่การตัดสินใจในการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วยกระบวนการบริหารงานแบบ NUTVDEE Model และใช้กระบวนการ PDCA นำข้อมูลที่ได้รับเข้าประชุมชี้แจง ระดม ความคิด เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพิจารณา ร่วมกันในการหาแนวทางแก้ไข ปัญหา ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุ ตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด จัดทำรายงานโครงการ ประชุมสรุปผลการดำเนินงานกำหนดแนวทางพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ

การร่วมประเมินผล โดยใช้กระบวนการ ตรวจสอบ ทบทวน และประเมินกระบวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมให้ตรงกับความต้องการ และเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

5) ร่วมชื่นชม ขยายผล และเผยแพร่ผลงาน ความภาคภูมิใจในความสำเร็จทุกด้าน ให้ผู้ปกครองชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และต่อโรงเรียนต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเครือข่ายและนอกเครือข่าย รวมทั้งรายงานผลการพัฒนาการจัดการศึกษาเขตพื้นที่ให้รับทราบความสำเร็จ เมื่อสิ้นปีการศึกษา

สรุป ในการบริหารสถานศึกษาตาม“รูปแบบการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งสู่คุณภาพโรงเรียน” จะเกิดผลได้จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทที่มีความหลากหลายและความแตกต่างระหว่างพื้นที่และบุคคลสังคม จากการดำเนินงานตามแนวทางนี้ผลงานการบริหารส่งผลให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ขององค์กร ที่ทุกฝ่ายรักและผูกพันต่อโรงเรียนให้ความร่วมมือมุ่งมั่น ท่วมเทในการปฏิบัติงาน มีบรรยากาศที่ดี รักสามัคคีกัน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนให้ความร่วมมือ ยอมรับ และศรัทธาต่อโรงเรียนนำบุตรหลานเข้าเรียน ส่งผลให้โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น กายภาพดี คุณภาพเด่น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร แนวคิดทฤษฎีหลักการบริหารกระบวนการบริหารสถานศึกษาเพิ่มขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ หลักการบริหารแบบฐานโรงเรียน,พระรามสี่การพิมพ์

ถ.พระรามสี่ ปทุมวัน 2546(2003).ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2546

นายสุวิทย์ จันทร์คงหอม.การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา

ในสำนักงานเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2548

นายวสันต์ สัตยคุณ.การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมหาวิทยาลัยขอนแก่น.2554

จूरีพร ตุ๊กหล่ม.การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน(S BM:บทบาทของผู้ปกครองเครือข่าย

ต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนกอบกาญจน์ศึกษามูลนิธิ.มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2554

เกี่ยวกับผู้เขียนบทความ

ชื่อ-สกุล นางณัฐวดี มัชฌิมติกะ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหินกอง

การศึกษา

พ.ศ. 2533 ค.บ. วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2545 กศ.ม.มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลงานและความภูมิใจ

1. รางวัลครูดีในดวงใจ ระดับประเทศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. รางวัลหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรมของคุรุสภา ระดับประเทศ และระดับภาคกลางภาคตะวันออก
3. ศึกษาดูงานด้านการศึกษา ณ.ประเทศสิงคโปร์ ฝรั่งเศส และสเปน

การประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน ("SSBM" Standard School Based management)

กอบโชค ศิริรัตน์
โรงเรียนบ้านแสงจันทร์

บทคัดย่อ

รายงานการประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน ("SSBM" Standard School Based management) ของ โรงเรียนบ้านแสงจันทร์ตำบลบ้านแก่งอำเภอเมืองสระแก้วจังหวัดสระแก้ว สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในการ ประเมินผลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน ("SSBM" Standard School Based management) ของ โรงเรียนบ้านแสงจันทร์ 3 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหาร (ด้านปัจจัย: In Put) จัดการด้านกระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ (ด้านกระบวนการ: Process) และด้านคุณภาพนักเรียน (ด้านผลผลิต: Output) ประจำปี การศึกษา 2565 ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 170 คน และ นักเรียน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และแบบสังเกตของการประเมินผลในด้าน กระบวนการบริหาร การด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญจำนวน 170 ฉบับ และคุณภาพ นักเรียนจำนวน 148 คน ตามลำดับ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และค่าความเชื่อมั่น (α)

ผลการประเมินพบว่า การประเมินการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน ("SSBM" Standard School Based management) ของโรงเรียนบ้านแสงจันทร์ พบว่า การประเมินครู/ คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมี ความพึงพอใจในการจัดการประเมินผลการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน ("SSBM" Standard School Based management) โดยรวมอยู่ในระดับ ดี (3.18) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

1. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีการจัดการ ด้านปัจจัยนำเข้า(In put)อยู่ในระดับ ดี (3.04) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
2. ครู/คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการด้าน กระบวนการ (Process) อยู่ในระดับ ดี (3.02) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
3. ครูมีประเมินการจัดการด้านผลผลิต (Output)อยู่ในระดับ ดี (3.48) ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

บทนำ

การประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่สร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุก ระดับมีคุณภาพและจะคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงให้มีการปฏิรูประบบประกันและการประกันคุณภาพการศึกษา สร้างมาตรฐานระบบการประเมินแนวทางการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา จะ เน้นการเก็บข้อมูลใน เชิงคุณภาพตามบริบทของ ปรับกระบวนการทัศน์ในการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา บน พื้นฐานบริบทสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์ และเป็น เป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนในสถานศึกษาต้องรับรู้ และปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้ บรรลุถึงเป้าหมาย คือ มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (Accountability) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560: หน้า 1)

วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2548) ได้กล่าวถึงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) หรือ โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการว่าเป็นแนวคิดที่เริ่มขึ้นในประเทศอเมริกา ต่อมาได้แพร่หลายในประเทศอื่นๆ เช่น แคนนาดา นิวซีแลนด์ ฮองกง อิสราเอล ฯลฯ โดย สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ และคณะ (2544) ได้กล่าวถึงการบริหารในแนวคิดนี้เริ่มจากในวงการอุตสาหกรรมแล้วมาที่ธุรกิจ จน มาถึงการศึกษา แนวคิดนี้มีความเชื่อพื้นฐานในเรื่องของความคิดเชิงบริหาร ถ้าหากผู้บริหารสามารถทำให้ผู้ร่วมงานพึงพอใจ ก็จะนำไปสู่ผลผลิต และการเพิ่มประสิทธิภาพ ดังนั้น แนวทางบริหารช่วงนี้จึงเปลี่ยนไป เป็น เน้นในเรื่องการเสริมสร้างพลัง (Empower) และการเปลี่ยนแปลงบทบาทของคนงาน จากรับคำสั่งเป็นผู้มีส่วน ร่วมในการตัดสินใจ การที่คนงานสามารถบริหารงานของตนเองได้ เป็นการพยายามลดช่องว่างระหว่างผู้บริหาร กับเพื่อนร่วมงาน การกระจายอำนาจทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารตนเองได้ของ สถานศึกษา หรือแม้กระทั่งการที่โรงเรียนนั้นสามารถที่ถูกตรวจสอบได้ตลอดเวลา สามารถบริหารจัดการได้ตาม ความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในชุมชน นั้น หมายถึงเมื่อสถานศึกษาได้ ปฏิบัติตามหลักของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแล้วย่อมจะสามารถทำให้ระบบการบริหารงานของโรงเรียน มีความคล่องตัวมากขึ้น เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สภาพปัจจุบันและปัญหา เนื่องจากการดำเนินการตาม หลักการบริหารโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐานเป็นแนวคิดใหม่ในการบริหารจัดการศึกษาในประเทศ ที่ มุ่งเน้น การกระจายอำนาจให้สถานศึกษา โดยตรง โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และสมาชิกใน ชุมชนมีอำนาจในการบริหารด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาในตัวเด็ก การบริหารรูปแบบนี้เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม ร่วมของทุกฝ่ายโดยมีมาตรฐานโรงเรียนเป็นฐานใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางใน การบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ โรงเรียน เป็นการบริหารจัดการที่ ตอบสนองหรือสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียน และชุมชนได้มากที่สุด

แนวคิดในการบริหาร การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ และมีความจำเป็นต่อสมาชิกของสังคมที่จะอยู่กัน ได้ด้วยดี จะต้องมีการศึกษาที่ดีซึ่งการศึกษาจะดีได้ก็อยู่ที่ความสามารถในการบริหาร นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้ พรทิพย์ หลักเฉลิมพร (2559: 10) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ศิลป์หรือศาสตร์ของ กระบวนการจัด องค์การที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่มีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และมีการใช้ทรัพยากรต่าง สรุปได้ว่า การบริหาร เป็นการทำงานของคนะบุคคลที่ร่วมกันปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยบุคคลร่วมกันกำหนด แผนโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและใช้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และมุ่งหวังที่จะให้เจริญ งอกงามและเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของชุมชนน้ำฝน อินทะสร้อย (2558: 9) การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อ พัฒนาคนให้มี คุณภาพซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยความสะดวก การวินิจฉัย สั่งการ การควบคุมและ การติดตามที่เกี่ยวข้องกับงานของสถานศึกษาด้วยความร่วมมือของคนะบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ เกตุมณี แสงบุญเรือง (2557: 10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การวางแผน การจัด หน่วยงาน การอำนวยความสะดวก การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการติดตามที่เกี่ยวข้อง กับงานของสถานศึกษาด้วยความร่วมมือของคนะบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ พัฒนา สถานศึกษาและพัฒนานักเรียนให้ มีคุณภาพเป็นคนดีของสังคม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข

สรุปการบริหาร หมายถึง การดำเนินการของกลุ่มบุคคล หรือคนะบุคคล ในการวางแผน การจัดการ อำนวยความสะดวก หน่วยงาน โดยการวินิจฉัย สั่งการ การควบคุม และการติดตามที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หรือองค์กร รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based management) จากการศึกษา พบว่า มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administration Control SBM) ผู้บริหารเป็นประธาน คณะกรรมการ ส่วนกรรมการอื่น ๆ ได้จากการเลือกตั้งหรือคัดเลือกจากกลุ่มผู้ปกครอง ครู และชุมชน คณะกรรมการมีบทบาทให้คำปรึกษา แต่อำนาจการตัดสินใจยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน 2) รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) เกิดจากแนวคิดที่ว่าครูเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ย่อมรู้ปัญหาได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วนมากที่สุด ใน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารยังเป็นประธานคณะกรรมการโรงเรียน บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนเป็น คณะกรรมการบริหาร 3) รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) แนวคิดสำคัญ คือ การจัดการ ศึกษาควรตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด ตัวแทนของผู้ปกครอง และชุมชน

จึงมีส่วนในคณะกรรมการโรงเรียนมากที่สุด ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนเป็นประธาน คณะกรรมการ โดยมี ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการ บทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนเป็น คณะ กรรมการบริหาร 4) รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional Community Control SBM) แนวคิด เรื่องนี้เชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เนื่องจากทั้ง 2 กลุ่มต่างอยู่ ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีที่สุด สัดส่วนของครูและผู้ปกครอง (ชุมชน) ใน คณะกรรมการโรงเรียนจะมีเท่า ๆ กันแต่มากกว่าตัวแทนกลุ่มอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียน

เป็นประธาน บทบาทหน้าที่ ของคณะกรรมการโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร (ดร.อุทัย บุญประเสริฐ : 2546) จากแนวคิดของ รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based management) ผู้ศึกษา จึงได้ แนวคิดในบริหารสถานศึกษาแบบใหม่ขึ้นมา คือ การบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็น ฐาน (“SSBM” Standard School Based management) รูปแบบที่มาตรฐานมีบทบาทหลัก (Standard School Control SBM) แนวคิดเรื่องนี้ เชื่อได้ว่า มาตรฐานสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับ ผู้เรียน เนื่องด้วยมาตรฐานสถานศึกษาเปรียบเสมือน เข็มทิศชี้ทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การใช้ มาตรฐานเป็นฐานการบริหารจะทำให้สถานศึกษารู้ทิศ และ เป้าประสงค์ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตาม ความมุ่งหวังของชุมชน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ภาณุพงศ์ หล้าเหล็ก. (2564 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 1. ข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 มีความคิดเห็นต่อการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับ มาก อรุณรัตน์ เขมะรัง (2563 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการดำเนินงาน ประกัน คุณภาพภายในด้าน คุณภาพของผู้เรียน ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด มหาสารคาม ผลภาพรวม แล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนด้านนวัตกรรมให้สูงขึ้น สถานศึกษา กำหนด ค่าเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรและตัวชี้วัด ทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ต่อ ผู้เรียน ที่หลากหลาย เน้นให้ครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และแยกกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมกับ การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เปรียบเทียบ การพัฒนาปีที่ผ่านมา นำผลที่ ควร พัฒนาไปกำหนดค่าเป้าหมายต่อไป และสถานศึกษาควรทำการวิเคราะห์หลักสูตร สุกฤษดา วงษา (2561 : 86-92 อ้างถึงใน อรุณรัตน์ เขมะรัง : 2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ด้านที่ มีความคิดเห็น น้อยที่สุด รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้มาตรฐานโรงเรียนเป็นฐาน (“SSBM” Standard School Based management) เป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ความต้องการ ของชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งวิธีการ และรูปแบบนี้จะช่วยลดภาระการทำงานของ บุคลากรทางการศึกษา และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บริการ

บรรณานุกรม

- เกตมณี แชนบุญเรือง. (2557).การบริหารทรัพยากรการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครพนม.
- น้ำฝน อินทะสร้อย. (2558).การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม.
- พรทิพย์ หล้าเฉลิมพร. (2559).การศึกษาและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภาณุพงศ์ หล้าแท้. (2564).ทำการศึกษาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2548). บทควมทางวิชาการการสร้างภาพลักษณ์โรงเรียน. ภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์ และคณะ. (2544). แนวคิดและรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน: ประสบการณ์สู่ทฤษฎีใน รายงานการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ: การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2560).หลักเกณฑ์และวิธี การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ:สำนักงานฯ
- อรุณรัตน์ เขมะรัง.(2563).แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพของผู้เรียนของ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดมหาสารคาม.มหาสารคาม:ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุทัย บุญประเสริฐ.(2546).ปฏิรูปการศึกษา:แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542.กรุงเทพฯ:วิญญูชน.

การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21

Teaching of Social Studies in the 21st Century

จักรพันธ์ เรือนตะขบ

ครูโรงเรียนบ้านน้ำซับเจริญ

บทคัดย่อ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งโลกาภิวัตน์ วิวัฒนาการความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ มิติ การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ จนเกิดทักษะการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองของประเทศ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระของรายวิชาสังคมศึกษาไว้ 5 สาระ ได้แก่ ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะ 3R ประกอบด้วย Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (คณิตศาสตร์) และ 7C ประกอบด้วย Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross - Culture Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนการทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) ครูจึงต้องทำงานหนักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร โดยในบทความนี้จะยึดปรัชญาการเรียนรู้ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และวิธีสอนแบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา 4 รูปแบบ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) การจัดการเรียนรู้แบบการใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning) และการศึกษาโดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open approach)

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งโลกาภิวัตน์ วิวัฒนาการความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ มิติ เป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ซึ่งจะมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 19 และ 20 อย่างสิ้นเชิง เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ในอดีต ได้ถูกแทนที่ด้วยเศรษฐกิจและบริการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลความรู้และนวัตกรรม และไม่ว่าจะหันไปทางใดก็จะเห็นการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการเพิ่มผลผลิตแทนการใช้แรงงานแบบเดิม จากสถานการณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าคนที่ประสบความสำเร็จได้จะต้องมีทักษะในการเผชิญกับโลกที่ซับซ้อนมากขึ้น (วสันต์ สว่างศรีงาม, 2555) ครูจึงต้องเตรียมการเพื่อพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นเจนเนอเรชันแซด (Generation Z) ที่มีความรู้สึกว่าตัวเองพิเศษ มีความเชื่อมั่นสูง ทำอะไรก็ต้องให้ได้ทันที มีเทคโนโลยีเป็นส่วนสำคัญในชีวิต

หน้าที่ของครูที่สำคัญยิ่ง คือ การพัฒนาผู้เรียนของประเทศไทยให้เป็นทรัพยากรที่มีความมากที่สุดให้บรรลุจุดหมาย 5 ประการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) คือ

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะ ที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จุดหมายนี้ยังมีความทันสมัยในปัจจุบันสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (กนก จันทร์ทอง, 2560)

ดังนั้น การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ จนเกิดทักษะการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร พร้อมทั้งจะเป็นพลเมืองของประเทศในการก้าวสู่ประเทศไทย 4.0 ซึ่งครูสังคมศึกษาและผู้เรียนต้องร่วมมือกันจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หรือรายวิชาสังคมศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ อิทธิพลของสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคม ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ

มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ มีทักษะ และมีคุณธรรมเพื่อเกิดค่านิยมที่เหมาะสม มุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิด ความเจริญงอกงามด้านความรู้โดยจะให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้านเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอดและหลักการ สำคัญในสาขาวิชาต่าง ๆ (ฐากร สิทธิโชค, 2564) และในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมว่า สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัว ตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึง การพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความ อดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงสิ่งที่ต้องเรียนรู้ในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันใน สังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับ บริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระไว้ 5 สาระ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 7)

- 1) ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม
- 2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
- 3) เศรษฐศาสตร์
- 4) ประวัติศาสตร์
- 5) ภูมิศาสตร์

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

รูปแบบการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเริ่มต้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีแนวคิดเรื่อง “ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) พัฒนาโดยเครือข่าย องค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills : P21) ที่ต้องการเห็นเยาวชนมีทักษะ 3R ประกอบด้วย Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (คณิตศาสตร์) และ 7C ประกอบด้วย Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และ นวัตกรรม) Cross - Culture Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)

Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) โรงเรียนต้องส่งเสริมความเข้าใจเนื้อหาวิชาการให้อยู่ในระดับสูง ด้วยการสอดแทรกทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เข้าในวิชาหลักทุกวิชา ได้แก่ ความรู้เรื่องโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ความรู้ด้านสุขภาพ และความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสัมพันธ์กับสาระของสังคมศึกษาทั้ง 5 สาระ ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ (พระศักดิ์ดีดา อคคฺปญฺโญ, 2562) ครูจึงต้องทำงานหนักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ครูสังคมศึกษากับนักเรียนเจนเนอเรชั่น แซด

ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันเป็นวัยที่เรียกกันว่า เจเนอเรชั่น แซด ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา ที่มีลักษณะที่ครูควรทำความเข้าใจและนำไปเป็นปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ การมีสมาร์ตโฟนเป็นอวัยวะที่ 33 เป็นมนุษย์ข้อมูลที่ห้วงอนาคต เชื่อมโลก เชื่อมวัฒนธรรม มีความอดทนต่ำ มีแนวโน้มเป็นมนุษย์หลายงาน ต้องการความรักและความห่วงใย มีต้นแบบในวัยใกล้เคียงกัน ต้องการเหตุผล และหาความรู้ได้ทุกที่ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ครูสังคมศึกษายุคนี้จึงต้องให้ความสำคัญในการจัดห้องเรียนที่นำเอาเทคโนโลยีมาเสริมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แรงจูงใจ มีการแข่งขัน มีรางวัล จะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และครูต้องปรับตัวให้เข้ากับเจนเนอเรชั่น แซด ที่สามารถใช้สมาร์ตโฟน อินเทอร์เน็ต และโซเชียลมีเดีย เป็นผู้แบ่งปันความรู้และข้อมูลข่าวสาร (มนัสนันท์ หัตถศักดิ์, 2557)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในบทความนี้จะยึดปรัชญาการเรียนรู้ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และวิธีสอนแบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา 4 รูปแบบ ได้แก่

1. การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีลักษณะสำคัญ ได้แก่

- 1) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง
- 2) จัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 5-8 คน
- 3) ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้ให้คำแนะนำ
- 4) ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น (สิ่งเร้า) ให้เกิดการเรียนรู้
- 5) ปัญหาที่นำมาใช้ต้องมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจนมีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ

- 6) นักเรียนเป็นผู้แก้ปัญหาโดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ด้วยตนเอง

7) ประเมินผลจากสถานการณ์จริงในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้ (learning process) และผลงานจากการเรียนรู้ (learning product)

2. การจัดการเรียนรู้แบบการใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning)

การเรียนรู้แบบการใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับปรัชญาการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนเหมือนกับชีวิตจริงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา และการคิดขั้นสูง (higher order thinking) การทำงานร่วมกัน ฝึกภาวะผู้นำและผู้ตาม โดยการทำให้โครงงานมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้ (คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2558)

- 1) ผู้เรียนคิดและเลือกหัวเรื่องด้วยตนเอง
- 2) วางแผนเขียนเค้าโครงและนำเสนอต่อครู
- 3) ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้
- 4) เขียนรายงาน
- 5) นำเสนอผลงาน
- 6) การประเมินผลโครงงาน เพื่อสะท้อนความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียน

3. การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning)

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นการวิจัยต่อยอดมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ แต่ยังขาดทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ครูเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานประกอบด้วยกระบวนการ 8 ประการ และบรรยากาศ 9 ประการ ดังนี้ (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2557ข)

กระบวนการ 8 ประการ ประกอบด้วย

- 1) สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นความอยากรู้
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นหา รวบรวมข้อมูล แยกแยะ และนำมาสร้างเป็นความรู้
- 3) การสอนจะสอนเมื่อมีคำถาม
- 4) ผู้เรียนมีโอกาสหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 5) ใช้เกมเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้
- 6) แบ่งกลุ่มทำโครงงาน
- 7) ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานแบบสร้างสรรค์
- 8) ใช้การวัดผลด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้

บรรยากาศ 9 ประการ ประกอบด้วย

- 1) ให้ผู้เรียนมีเวลาศึกษาค้นคว้า อภิปราย และนำเสนอมากที่สุด
- 2) หลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างละเอียด แต่จะตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนสนใจต่อ
- 3) ครูต้องหลีกเลี่ยงการตัดสินแบบเด็ดขาด เช่น ถูก-ผิด
- 4) ครูสนับสนุนให้ผู้เรียนคิด
- 5) ใช้เรื่อง que ผู้เรียนสนใจเป็นเนื้อหาสำหรับการศึกษาค้นคว้าและตามด้วยเนื้อหาตามตำรา
- 6) ควรใช้เวลาเรียนมากกว่า 90 นาทีบูรณาการรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยมีกลุ่มครู 2-3

คน จัดการเรียนรู้ร่วมกัน

- 7) เน้นให้ผู้เรียนสนใจพัฒนาการตนเอง และครูวัดผลเพื่อรายงานให้ผู้เรียนทราบการพัฒนาในแต่ละด้าน
- 8) ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยความสมัครใจความสนใจและให้ความร่วมมือ ครูควรหลีกเลี่ยงการลงโทษ
- 9) ครูเป็นผู้รับฟังเรื่องราวที่นักเรียนคิดนำเสนอ และเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน ครูควรให้กำลังใจ และแสดงความคิดเห็นในโอกาสที่เหมาะสม

4. การศึกษาโดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open approach)

การศึกษาโดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open approach) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้โจทย์สถานการณ์ใช้ปัญหาปลายเปิดในกระบวนการเรียนรู้ โดยที่ผู้เรียนแต่ละคนเป็นผู้นำเสนอวิธีการแก้ปัญหา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน เรียนรู้วิธีการคิดและวิธีการทำความเข้าใจทั้งของตนเองและของผู้อื่น โดยมีขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้วิธีการแบบเปิดดังนี้ (โครงการพัฒนาการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์, 2558)

1) ช้่นนำเสนอปัญหาปลายเปิด โดยวิธีแบบเปิด 3 ลักษณะ คือ กระบวนการเปิด (แนวทางการแก้ปัญหาที่ถูกต้องนั้นมีหลายแนวทาง) ผลลัพธ์เปิด (คำตอบถูกต้องมีหลายคำตอบ) แนวทางการพัฒนาเปิด (สามารถพัฒนาไปเป็นปัญหาใหม่ได้) เมื่อได้สถานการณ์ปัญหาแล้วครูจะใช้ใบกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติในชั้นเรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ 3-5 คน

2) ชั้นการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิดหาวิธีของแต่ละคนแล้วคุยกันในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปและเหตุผลที่ได้คำตอบมาเพราะอะไร มีวิธีการอย่างไร

3) ชั้นอภิปรายและเปรียบเทียบแนวคิดของผู้เรียนทั้งชั้นเรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อน ๆ ทราบถึงวิธีการคิด แล้วครูจะร่วมอภิปรายเพื่อพัฒนาไปเป็นปัญหาใหม่สำหรับนำไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

4) ชั้นสรุปโดยเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียน เป็นการสรุปบทเรียนร่วมกันโดยการเชื่อมโยงแนวคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนขั้นสุดท้ายของกิจกรรมครูและผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาข้อสรุปของบทเรียนที่มีความเหมือนและแตกต่างในการหาคำตอบของแต่ละกลุ่ม และสรุปเป็นแนวคิดร่วมกัน (กนก จันทร์ทอง, 2560)

บทสรุป

การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) และวิธีสอนแบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา 4 รูปแบบ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) การจัดการเรียนรู้แบบการใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning) การจัดการเรียนรู้แบบการใช้ความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning) และการศึกษาโดยใช้วิธีการแบบเปิด (Open approach) เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills : P21) ที่ต้องการเห็นเยาวชนมีทักษะ 3R ประกอบด้วย Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (คณิตศาสตร์) และ 7C ประกอบด้วย Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross - Culture Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

จะเห็นได้ว่า การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น เพื่อส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องทำงานหนักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร รวมถึงครูสังคมศึกษาในยุคนี้ต้องปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนเจนเนอเรชั่น แซด ที่มีเทคโนโลยีอยู่ในมือ จึงต้องให้ความสำคัญในการจัดห้องเรียนที่นำเอาเทคโนโลยีมาเสริมกับกิจกรรมการเรียนรู้ให้แรงจูงใจ มีการแข่งขัน มีรางวัล ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนุก และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กนก จันทร์ทอง. 2560. การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560), 231.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. สืบค้นจาก <http://www.mengrai.ac.th/ebooktrain/sara.doc>
- คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2558. การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการเป็นฐาน (Project Based Learning) .สืบค้นจาก <http://km.bus.ubu.ac.th/?p=250>
- ฐากร สิทธิโชค. 2564. แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษายุคใหม่. สืบค้นจาก <http://www2.huso.tsu.ac.th/>
- พระศักดิ์ดา อคคปญโญ. 2562. การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมทักษะความคิด สร้างสรรค์. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/PPJ/issue/view/15491>.
- มนัสนันท์ หัตถศักดิ์. 2557. การสร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอน. สืบค้นจาก regis.rmutp.ac.th/km_regis/stock/2557/2-57.ppt
- วสันต์ สว่างศรีงาม. 2555. สร้างทักษะให้ผู้เรียนพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. วารสาร School in focus ปีที่ 11 ฉบับที่ 4 , 4-7.

ที่ปรึกษา

1. นายศักดิ์ชัย บรรณสาร	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู
และบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดสระแก้ว
ประธาน อ.ก.ค.ศ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. นายอุทัย คำสีหา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
3. นางพรพนา บัวอินทร์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
4. ว่าที่ ร.ต.สุขสันต์ จวงพลงาม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
5. นายพัฒนศักดิ์ เปลิยนรัมย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

กองบรรณาธิการ

1. นายอุทัย คำสีหา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. นางพรพนา บัวอินทร์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
3. ว่าที่ร.ต.สุขสันต์ จวงพลงาม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
4. นายพัฒนศักดิ์ เปลี้นรัมย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
5. นางสาวละออ จรรยา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
6. นางสาวอรรณณ ลิ้มธงชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
7. นางสมพิศ สุวรรณชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ
8. นางสาวกฤษณา คชสีห์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล
9. นางสาวลออ แก้วศรี	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
10. นายสมชาติ ช่างเปีย	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี
11. นางสาวแววตา ทองเกลี้ยง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
12. นายจิระวัฒน์ ปัสสากุล	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
13. นายฉันทการณ กุลพานิช	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
14. นางนิธิตี สุวรรณะสิริภัทร	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
15. นางศรัญญาภัทร เอี่ยมศิริกุล	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว

วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์ต่อการปฏิบัติงานด้านการศึกษาของผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาข้อความใด ๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารเสมาเพชรดอกแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ฉบับนี้เป็นการสังเคราะห์หลักการแนวคิด ทฤษฎี นำสู่การจัดการความรู้ทางการศึกษาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมส่งบทความวิชาการด้านการศึกษามาลงเผยแพร่ใน วารสารเสมาเพชรดอกแก้วความยาวไม่เกิน 10 หน้ากระดาษ A4 ฟอนต์ TH SarabunPSK ขนาดตัวอักษร 16 พอยต์ พร้อมภาพประกอบ (ถ้ามี) โดยส่งมาได้ที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

Link ส่งบทความวิชาการเสมาเพชรดอกแก้ว

<https://forms.gle/px4WmR9CAZRI2bGj9>

QR Code ส่งบทความวิชาการเสมาเพชรดอกแก้ว

วารสารเสมาเพชรดอกแก้ว

SKW1 Dok Kaeo Journal

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

“เขตพื้นที่แห่งแรงบันดาลใจ”
(SKW1 Creative Area)

